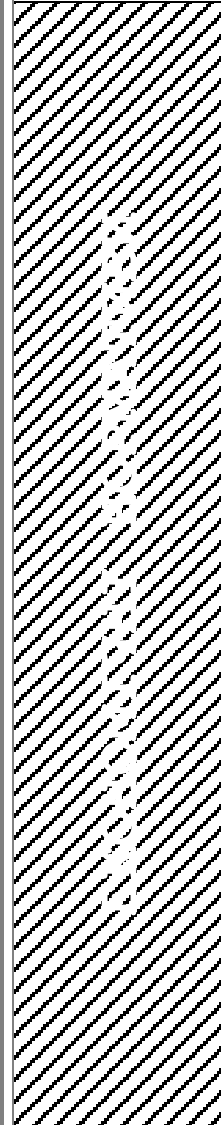

БІБЛОТЕКА

**СПЕЦІАЛІСТА
АПК**

**КЛАСИФІКАТОР
ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ
ВИРОБНИЦТВА
ОЛІ ТА ТВАРИННИХ ЖИРІВ**

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

Бібліотека спеціаліста АПК "Економічні нормативи"

**КЛАСИФІКАТОР
ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ
ВИРОБНИЦТВА
ОЛІЇ ТА ТВАРИННИХ ЖИРІВ**

Київ – 2020

УДК 331.103.2-048.445:665.2/3](477)

К47

Бібліотеку засновано в 2000 р.

Автори: В. М. Івченко, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська, І. М. Мягкий, Е. А. Щербак, К. М. Корпач, Г. П. Некова, Т. О. Шабля

Рецензенти: *О. Б. Бутнік-Сіверський*, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, обліку та фінансів Інституту післядипломної освіти Національного університету харчових технологій; *О. С. Шабля*, кандидат економічних наук, заступник директора з наукової та інноваційної діяльності Південної державної сільськогосподарської дослідної станції ІВПМ НААН України

Друкується за рішенням вченої ради Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу (протокол № 3 від 19 листопада 2020 р.).

Класифікатор трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів /В. М. Івченко, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська та ін. Київ : НДІ „Укragропромпродуктивність”, 2020. 46 с. (Б-ка спеціаліста АПК „Економічні нормативи”).

Викладено систему класифікації і кодування трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів, опис класифікаційних таблиць та ознаки класифікації стосовно виду трудового процесу та ступеня класифікації. Наведено класифікаційні таблиці з найменуваннями та кодами трудових операцій.

Для наукових працівників, керівників і фахівців нормативної мережі агропромислового комплексу.

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в цьому інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ „Укragропромпродуктивність” за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом’янська, 2, або електронною поштою: uapp_god@ukr.net

УДК 331.103.2-048.445:665.2/3](477)

© Івченко В. М., Солошонок А. Л., Полонська О. М. та ін., 2020

З М І С Т

Вступ	4
1. Система класифікації та кодування інформації.....	6
2. Етапи розроблення та структура класифікатора трудових процесів.....	9
3. Опис класифікаційних таблиць	11
4. Класифікаційні таблиці	19
Список літератури.....	43

ВСТУП

Економічна інформація являє собою найважливішу складову в організації управління підприємством, оскільки містить відомості про склад трудових, матеріальних та фінансових ресурсів як на даний момент часу, так і за певний період. Її можна використовувати в процесі планування, обліку, контролю, аналізу на всіх рівнях управління виробничо-господарською та фінансовою діяльністю об'єкта.

До найважливіших відносяться такі властивості економічної інформації [1]:

вхідна інформація здебільшого фіксується в первинних документах, які не завжди придатні для автоматичного введення в комп'ютерну пам'ять;

одні й ті ж вхідні дані використовуються багаторазово для здобуття показників у різних економічних розрізах для всіх служб і видів господарської діяльності;

основна частина економічної інформації підлягає періодичному, регулярному оновленню;

здобута вихідна інформація часто використовується як вхідна при подальших розрахунках;

економічна інформація характеризується тривалістю збереження.

Для забезпечення повноцінного й ефективного обміну інформацією, автоматизації роботи з даними різних типів необхідно певним чином уніфікувати і стандартизувати форму представлення інформації без зміни її змісту. Для цього слугують класифікація і кодування, причому кодування виступає засобом вираження елементів класифікації.

Класифікація – умовне розбиття об'єктів на підмножини на основі їх характерних ознак з метою упорядкування і систематизації.

Класифікація повинна відповідати таким основним вимогам: повнота охоплення всіх об'єктів множини класифікації; відмінність груп об'єктів; відсутність перетинів груп об'єктів; можливість включення нових груп об'єктів; лаконічність, чіткість і зрозумілість

класифікаційних ознак; незмінність прийнятої класифікаційної ознаки на всіх рівнях класифікації.

Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів і пов'язані з ним послуги формують величезний обсяг техніко-економічної інформації, у тому числі стосовно трудових процесів, що здійснюються у цій сфері діяльності людини.

Схему перетворення інформації в дані можна представити через процедури класифікації, кодування та моделювання елементів даних.

Дослідження та розробки щодо класифікації й кодування інформації проводяться за двома основними напрямками. Перший напрям – теоретичні дослідження структур і методів класифікації та кодування, вибір ознак поділу множини об'єктів, що класифікуються, та оптимальної довжини коду, визначення глибини класифікації тощо [2–4].

Другий напрям – практичне розроблення системи класифікації і створення класифікаторів окремих видів техніко-економічної інформації, єдиних у межах країни, галузі або окремих підприємств, організацій, об'єднань.

Класифікатор трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів становить підґрунтя для формування збірника економічних норм і нормативів, а також слугує для вирішення багатьох завдань, зокрема, для автоматизованого розроблення нормативних систем, стандартизації операцій і витрат на їх виконання, проектування процесів перероблення продукції сільського господарства, техніко-економічного планування виробництва тощо.

Класифікація трудових процесів забезпечує умови для переходу на безтекстову нормативно-технічну та технологічну документацію й оброблення інформації на комп'ютерній техніці; здійснення системного аналізу, моделювання, оптимізації структур, процесів, систем у цілому [5].

Об'єктом класифікації у цьому класифікаторі виступають трудові процеси та операції виробництва олії та тваринних жирів.

1. СИСТЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ ТА КОДУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Важливою складовою інформаційного забезпечення є система класифікації та кодування.

Класифікація – обов’язковий етап попередньої підготовки даних до автоматизованого оброблення, а також передумова раціональної організації інформаційної бази та моделювання інформаційних процесів.

Її можна визначити як складову інформаційного забезпечення будь-якої інформаційної системи, що належить до мовних засобів управління. Тому класифікація слугує основою для кодування інформації та наступного її пошуку [6].

Система класифікації – це сукупність методів і правил розподілу множини об’єктів (M) на підмножину (M_{ij}) відповідно до ознак схожості або несхожості.

Об’єктом класифікації є елемент класифікаційної множини, а підмножина об’єктів, отриманих у результаті класифікації, складає класифікаційне угруповання.

Класифікаційне угруповання – частина об’єктів, яка відокремлюється під час класифікації. Найпоширеніші такі назви класифікаційних угруповань: клас, підклас, група, підгрупа, вид, підвид, тип.

Система класифікації визначається і характеризується ознаками класифікації і методом класифікації.

Ознака класифікації – це властивість або характеристика об’єкта, за якою здійснюється класифікація.

Ознаки класифікації можуть мати кількісне або якісне значення. Кількість значень ознаки класифікації визначає кількість класифікаційних угруповань, які можуть бути створені при розподілі множини об’єктів за цією ознакою.

Метод класифікації – це сукупність правил створення системи класифікаційних угруповань та їх взаємозв’язки.

Розрізняють два методи класифікації – ієрархічний і фасетний.

Ієрархічний метод класифікації – це послідовний поділ множини об’єктів на підлеглі класифікаційні угруповання. До його переваг відноситься логічність побудови, чіткість визначення

ознак, великий обсяг інформації, зручність використання, до недоліків – жорстка структура, брак резервного обсягу.

Фасетний метод класифікації – паралельний поділ множини об'єктів на незалежні класифікаційні угруповання.

Фасети взаємно незалежні і складаються з набору значень однієї ознаки класифікації. Кожний об'єкт може одночасно входити в різні класифікаційні угруповання.

Переваги цього методу – гнучкість структури (приспосовування до змін у задачах) та можливість вводити нові фасети чи видаляти старі, а недоліком – недостатньо повне використання обсягу.

Кодування – процес присвоєння умовного позначення різним позиціям номенклатури.

Код – це знак чи сукупність знаків, прийнятих для позначення класифікаційного угруповання чи об'єкта класифікації.

Для кодування інформації в інформаційних системах застосовують порядковий, серійно-порядковий, послідовний та паралельний методи кодування.

Порядковий метод кодування – найпростіший і найпоширеніший. Побудова кодів виконується в міру зростання або спадання ознак без пропуску номерів.

Серійно-порядковий метод кодування на кожен групу ознак має серію порядкових номерів із їх резервом.

Послідовний метод кодування передбачає виокремлення певних розрядів коду під певні ознаки.

Паралельний метод кодування теж передбачає виокремлення розрядів, але значення ознаки, записаної на будь-якому розряді коду, не залежить від значення ознак, записаних на інших розрядах.

Вибір методів класифікації та кодування об'єктів передбачає:

можливість розширення кодової множини об'єктів і внесення відповідних змін;

однозначність ідентифікованих об'єктів;

мінімальну довжину коду;

можливість оброблення інформації за допомогою ЕОМ;

простоту методу кодування;

застосування загальноприйнятих позначень.

Результатом робіт із класифікації та кодування інформації є розроблення за типом об'єктів і категоріями класифікаторів,

пристосованих до оброблення засобами обчислювальної техніки з автоматизованою системою ведення цих класифікаторів.

Процес класифікації та кодування складається із взаємопов'язаних етапів: вивчення об'єкта, задач та інформації, що підлягає кодуванню; визначення класифікаційних ознак, множин і підмножин класифікації; групування інформації згідно з обраною класифікацією; вибір методів і систем кодування, присвоєння кодів; друкування й розмноження класифікатора; впровадження і використання класифікатора [7].

2. ЕТАПИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА СТРУКТУРА КЛАСИФІКАТОРА ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ

Розроблення класифікатора трудових процесів має проводитись за певними етапами. Узагальнюючи досвід із розроблення нормативних матеріалів та вимоги відповідних стандартів, а також керівних документів, можна встановити наступні шість етапів робіт: підготовка до розроблення класифікатора; створення методики розроблення класифікатора; розроблення першої редакції проекту класифікатора; апробація першої редакції проекту класифікатора; розроблення остаточної редакції проекту класифікатора; організація ведення класифікатора [5].

При проведенні досліджень здійснено декомпозицію технологічних процесів, встановлено прийоми і способи виконання операцій, технологічні характеристики операцій, засоби їх реалізації.

За структурою розроблений Класифікатор складається з блоку ідентифікації та блоку назви трудових процесів.

Блок ідентифікації має ієрархічну систему класифікації та послідовну систему кодування із застосуванням цифрового коду.

У структурі коду трудової операції кожен ступінь класифікації позначений двома цифровими десятковими знаками від 01 до 99, причому на другому ступені класифікації цифри 10, 20, 30 і т.д. використані для кодування узагальнених найменувань процесів за їхньою технологічною характеристикою чи іншими ознаками.

На першому ступені класифікація проведена за ознакою “вид трудового процесу за методом виконання”, що характеризується певним складом операцій. В табл. 4.1 наведено види трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів за методом виконання та їхні коди.

На подальших ступенях класифікація здійснена за типом устаткування, що застосовується, способом виконання трудового процесу або за іншими ознаками.

За необхідності можлива подальша деталізація ознак класифікації та кодів, які слід записувати після коду процесу за Класифікатором.

Для виділення окремих груп виробництва харчових продуктів (у представленому випадку виробництво олії та тваринних жирів) у

Класифікаторі введені й позначені цифровими кодами розділ, група і класи згідно з деталізацією КВЕД.

Загальне кодове позначення трудових процесів (операцій) наведено нижче [5].

XX – код виду трудової діяльності за КВЕД;

XX.X – код групи виробництва за КВЕД;

XX.X.XX – код трудового процесу за видами об’єктів перероблення або іншими ознаками;

XX.X.XXXX – код трудового процесу за методом виконання;

XX.X.XXXXXX – код трудової операції за способом реалізації або іншими ознаками.

Приклад: 10.41.061006

10 – розділ КВЕД “Виробництво харчових продуктів”;

10.4 – група КВЕД “Виробництво олії та тваринних жирів”;

10.41 – клас КВЕД “Виробництво олії та тваринних жирів”;

10.41.06 – категорія “Трудовий процес “Екстрагування, обробка міцели, шроту”;

10.41.0610 – підкатегорія “Екстрагування”;

10.41.061006 – вид “Екстрагування у екстракторах горизонтальних ковшових”.

Класифікатор трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів гармонізований з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності” (КВЕД) [8]. Об’єктам класифікації КВЕД на ієрархічному рівні „розділ – група” відповідає класифікаційна позиція або група позицій класифікаційних угруповань розробленого Класифікатора.

Терміни, використані в цьому Класифікаторі, установлені відповідно до ДСТУ 2333:2008 „Жири модифіковані. Виробництво та перероблення. Терміни та визначення понять”, ДСТУ 6032:2008 „Олії. Перероблення. Терміни та визначення понять”, ДСТУ 3001:2008 „Продукція маргаринова. Виробництво. Терміни та визначення понять” [9–11].

3. ОПИС КЛАСИФІКАЦІЙНИХ ТАБЛИЦЬ

3.1. Виробництво олії та тваринних жирів – 10.41

3.1.1. Приймання, зберігання олійної сировини – код 10.41.01

Приймання сировини – це комплекс операцій, пов'язаних з її одержанням із різних видів транспорту, зважуванням, вивантаженням, навантаженням, обліком.

Зберігання сировини (насіння) полягає у витримуванні її протягом тривалого часу в стані максимального пригнічення процесів життєдіяльності.

Трудовий процес приймання, зберігання олійної сировини класифіковано за типами транспорту, машин, механізмів для його реалізації та способами розміщення (у силосних елеваторах, у механізованих складах тощо).

Перелік найменувань операцій трудового процесу приймання, зберігання олійної сировини та їхні коди наведено в табл. 4.2.

3.1.2. Первинна обробка сировини – код 10. 41.02

Процес первинної обробки сировини включає: *очищення* – відокремлення органічних та мінеральних домішок від насіння основної культури; *калібрування* – поділ маси насіння на класи за лінійними розмірами, формою; *висушування* – досягнення оптимального рівня вологості та температури насіння для його зберігання або здійснення технологічного процесу; *вентилювання* – примусове продування повітря крізь насіннєву масу, внаслідок чого відбувається теплообмін між насінням та повітрям.

Кожен з цих трудових процесів первинної обробки сировини у свою чергу класифіковано за типом застосовуваного устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу первинної обробки сировини та їхні коди наведено в табл. 4.3.

3.1.3. Підготовка олійної сировини – код 10. 41.03

Підготовка сировини – комплекс операцій, виконання яких забезпечує придатність сировини для виробництва.

Процес підготовки олійної сировини класифіковано на: *обрушування* – руйнування плодової або насінневої оболонки з одночасним порушенням їхнього зв'язку з ядром; *поділ обрушеної олійної сировини* – відокремлення плодової та насінневої оболонки від ядра після обрушування; *обробку лушпиння* – подрібнення та гранулювання.

Кожен з цих трудових процесів у свою чергу класифіковано за типом застосовуваного устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу підготовки олійної сировини та їхні коди наведено в табл. 4.4.

3.1.4. Подрібнення, волого-теплова обробка – код 10. 41.04

Процес *подрібнення* полягає в максимальному руйнуванні клітинної структури ядра для більш повного одержання рослинної олії методом пресування; *волого-теплова обробка* – зволоження, підігрівання, смаження олійної м'ятки (мезги, ядра, обрушеної олійної сировини) з інтенсивним перемішуванням з метою доведення м'ятки (мезги, ядра, обрушеної олійної сировини) до бажаних технологічних кондицій.

Операції трудового процесу подрібнення, волого-теплової обробки класифіковано за типом устаткування для їх реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу подрібнення, волого-теплової обробки та їхні коди наведено в табл. 4.5.

3.1.5. Пресування, первинне очищення олії – код 10.41.05

Процес *пресування* полягає в обробці олійної мезги (м'ятки) тиском, яка супроводжується ущільненням часток та вичавлюванням олії. *Первинне очищення олії* передбачає її відстоювання, центрифугування, фільтрування, сепарування.

Трудові процеси пресування, первинного очищення олії класифіковано за видами устаткування, яке застосовується для їх реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу пресування, первинного очищення олії та їхні коди наведено в табл. 4.6.

3.1.6. Екстрагування, обробка міцели, шроту – код 10.41.06

Екстрагування – це здобування олії з часточок, що її містять, за допомогою розчинників вибіркової дії.

Трудовий процес *обробки міцели* класифіковано на *очищення* – видалення з міцели олії диспергованих твердих чи рідких домішок (шроту, води, жирних кислот, фосфатидів) відстоюванням, центрифугуванням, фільтруванням та *дистиляцію* – поділ міцели олії на олію й розчинник шляхом відгону розчинника з міцели та наступної конденсації його парів.

Обробка шроту полягає у *відгоні розчинника* зі шроту з метою дотримання вибухобезпечних умов зберігання та транспортування, *кондиціюванні* (доведенні вологості та температури шроту до величин, оптимальних для його зберігання), *гранулюванні*.

Регенерація розчинника – його відновлення з метою повернення у виробництво, *рекуперація* – уловлювання парів розчинника шляхом охолодження пароповітряної суміші.

Трудовий процес екстрагування, обробки міцели, шроту класифіковано за типами та найменуванням устаткування, яке застосовують для його реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу екстрагування, обробки міцели, шроту та їхні коди наведено в табл. 4.7.

3.1.7. Рафінування – код 10.41.07

Рафінування – очищення олій та жирів від супутніх речовин. Трудовий процес рафінування класифіковано на *гідратування* – очищення від колоїдно-розчинених фосфатів, білкових та інших речовин за допомогою води; *виморожування* – виведення воску та воскоподібних речовин; *лужне рафінування* – вилучення вільних жирних кислот шляхом додавання слабких розчинів лугів; *вибілювання (адсорбційне рафінування)* – вилучення барвних речовин за допомогою спеціальних сорбентів; *дезодорування* – вилучення речовин, які визначають смак та аромат, випаровуванням перегрітою парою у спеціальних апаратах; *обробку гідратаційного осаду*. В свою чергу зазначені трудові процеси класифіковано за способом реалізації (періодичним, безперервним способом) та типами застосовуваного устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу рафінування та їхні коди наведено в табл. 4.8.

3.1.8. Гідрогенізація – код 10.41.08

Гідрогенізація – процес часткового або повного насичення воднем ненасичених зв'язків ацилгліцеринів та жирних кислот за наявності каталізатора.

Трудовий процес гідрогенізації класифіковано на виробництво водню, приготування, відновлення каталізатора, безпосередньо гідрогенізацію та фільтрування саломасу. Кожна з цих операцій у свою чергу класифікована за методами, способами реалізації та типами устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу гідрогенізації та їхні коди наведено в табл. 4.9.

3.1.9. Переетерифікація – код 10.41.09

Переетерифікація – процес обміну ацильних груп усередині або між молекулами ацилгліцеринів олій та тваринних жирів у присутності або без каталізатора.

Трудовий процес переетерифікації класифіковано за способом дії устаткування (періодична чи безперервна), яке застосовується для його реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу переетерифікації та їхні коди наведено в табл. 4.10.

3.1.10. Переміщення – код 10.41.10

Трудовий процес *переміщення* – зміна місцезнаходження сировини, матеріалів, тари, побічних продуктів, готової продукції тощо класифіковано за способом реалізації та за типами устаткування, яке застосовується для його реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу переміщення та їхні коди наведено в табл. 4.11.

3.2. Виробництво маргарину і подібних харчових жирів – 10.42

3.2.1. Приймання, зберігання основної і додаткової сировини – код 10.42.01

Трудовий процес приймання, зберігання основної і додаткової сировини класифіковано за способом виконання (тарним чи безтарним), способом розміщення та/або видом тари (у бункерних сховищах, у спеціальних цистернах, контейнерах тощо).

Перелік найменувань операцій трудового процесу приймання, зберігання основної і додаткової сировини та їхні коди наведено в табл. 4.12.

3.2.2. Підготовка сировини до виробництва – код 10. 42.02

Процес підготовки сировини до виробництва включає: *очищення* – відокремлення різного виду домішок; *пастеризацію* – процес нагрівання, який сприяє загибелі мікроорганізмів та їхніх спор у молоці; *відновлення* – розчинення сухого просіяного молока у воді для подальшої обробки та використання; *сквашування* – процес, внаслідок якого під дією молочнокислих бактерій відбувається повна коагуляція білка й утворення згустка; *теплову обробку* – розпуск та плавлення жирової сировини; *приготування розчинів, емульсій* – змішування (розмішування), розчинення, варіння різних видів сировини з метою досягнення необхідної консистенції чи концентрації.

Кожен з цих трудових процесів підготовки сировини до виробництва у свою чергу класифіковано за типом застосованого устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу підготовки сировини до виробництва та їхні коди наведено в табл. 4.13.

3.2.3. Дозування, змішування, темперування – код 10. 42.03

Дозування – відмірювання потрібної кількості речовини за рахунком, масою чи об'ємом; *змішування* – механічне оброблення суміші компонентів для одержання продукту, однорідного у всьому

обсязі; *темперування* – процес устанавлення певних температур суміші рецептурних компонентів для досягнення конкретної технологічної мети.

Кожен із цих трудових процесів дозування, змішування, темперування у свою чергу класифіковано за типом застосовуваного устаткування.

Перелік найменувань операцій трудового процесу дозування, змішування, темперування та їхні коди наведено в табл. 4.14.

3.2.4. Емульгування, охолодження, пластична обробка – код 10.42.04

Процес *емульгування* полягає в одержанні стійкої зависі дрібнодисперсних краплинок рідини в іншій рідині, яка складається з жирової основи та водно-молочної фази, що зумовлює специфічні властивості маргарину; *охолодження* – зниження температури відповідно до вимог технологічного процесу; *пластична обробка* – механічний вплив на переохолоджену емульсію маргарину (тиском, перетиранням).

Операції трудового процесу емульгування, охолодження, пластичної обробки класифіковано за способом їх реалізації (періодичним чи безперервним).

Перелік найменувань операцій трудового процесу емульгування, охолодження, пластичної обробки та їхні коди наведено в табл. 4.15.

3.2.5. Транспортування, навантаження, штабелювання – код 10.42.05

Трудовий процес *транспортування, навантаження, штабелювання* класифіковано за способом реалізації та за типами та найменуванням устаткування, яке застосовують для його реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу транспортування, навантаження, штабелювання та їхні коди наведено в табл. 4.16.

3.3. Фракціонування олії та тваринних жирів – код 10.4.1

Фракціонування – розподіл жирних кислот на тверду і рідку фракції фізичним способом без зміни хімічного складу.

Трудовий процес фракціонування класифіковано за типом устаткування, яке застосовується для його реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу фракціонування та їхні коди наведено в табл. 4.17.

3.4. Фасування, оформлення, укладання, пакування готової продукції – код 10.4.2

Трудовий процес *фасування, оформлення, укладання, пакування* готової продукції – це сукупність операцій з підготовки продукції до транспортування, зберігання, реалізації, споживання.

Класифікацію трудового процесу фасування, оформлення, укладання, пакування проведено за способом реалізації та за типами устаткування для їх реалізації.

Перелік найменувань операцій трудового процесу фасування, оформлення, укладання, пакування та їхні коди наведено в табл. 4.18.

3.5. Облік, зберігання, відпускання готової продукції – код 10.4.3

Облік готової продукції – встановлення її наявності вручну чи за допомогою комп'ютерної техніки.

Зберігання – процес утримання готової продукції у певних умовах, що запобігають її псуванню.

Відпускання – процес видавання, продажу, відвантаження певного виду продукції.

Класифікацію трудового процесу обліку, зберігання, відпускання готової продукції проведено за такими ознаками: спосіб виконання, вид об'єкта зберігання (олія, шрот, маргарин тощо), спосіб зберігання (насіпом, у силосах), вид тари (бочки, контейнери тощо), спосіб розміщення (у складах штабельно-стелажного зберігання, у гравітаційних складах, у складах

підвального типу, у спеціальних камерах), спосіб відпускання (тарний, безтарний).

Перелік найменувань операцій трудового процесу обліку, зберігання готової продукції та їхні коди наведено в табл. 4.19.

3.6. Технохімічний контроль виробництва олії та тваринних жирів – код 10.4.4

Технохімічний контроль полягає у систематичній перевірці якості сировини, умов ведення технологічних процесів і якості готової продукції на відповідність встановленим вимогам держстандартів на усіх стадіях виробництва – від приймання сировини до зберігання готової продукції.

Класифікація трудового процесу технохімічного контролю виробництва олії та тваринних жирів проведена за показниками контролю (органолептичними, фізико-хімічними тощо) та за об'єктами контролю (олія, макуха, шрот, маргарин тощо).

Перелік найменувань операцій трудового процесу технохімічного контролю виробництва олії і тваринних жирів та їхні коди наведено в табл. 4.20.

4. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ТАБЛИЦІ

Класифікаційні таблиці складено на підставі дослідження технології виготовлення олії та тваринних жирів і устаткування підприємств олійно-жирової галузі [12–22].

Таблиця 4.1. Види трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів

Код	Вид трудового процесу за методом виконання
10.4	Виробництво олії та тваринних жирів
10.41	Виробництво олії та тваринних жирів
10.41.0100	Приймання, зберігання олійної сировини
10.41.0200	Первинна обробка сировини
10.41.0300	Підготовка олійної сировини
10.41.0400	Подрібнення, волого-теплова обробка
10.41.0500	Пресування, первинне очищення олії
10.41.0600	Екстрагування, обробка міцели, шроту
10.41.0700	Рафінування
10.41.0800	Гідрогенізація
10.41.0900	Переетерифікація
10.41.1000	Переміщення
10.42	Виробництво маргарину і подібних харчових жирів
10.42.0100	Приймання, зберігання основної і додаткової сировини
10.42.0200	Підготовка сировини до виробництва
10.42.0300	Дозування, змішування, темперування
10.42.0400	Емульгування, охолодження, пластична обробка
10.42.0500	Транспортування, навантаження, штабелювання
10.4.1	Фракціонування олії та тваринних жирів
10.4.2	Фасування, оформлення, укладання, пакування готової продукції
10.4.3	Облік, зберігання, відпускання готової продукції
10.4.4	Технохімічний контроль виробництва олії та тваринних жирів

Виробництво олії та тваринних жирів – 10.41

Виробництво нерафінованих олії та жирів

Таблиця 4.2. Приймання, зберігання олійної сировини – код 10.41.01

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.0100	Приймання, зберігання олійної сировини			
10.41.0110	Приймання			
10.41.011001	При- ймання	з автомобільного транспорту		
10.41.011002		із залізничного транспорту		
10.41.011003		з водного транспорту		
10.41.0120	Зважування			
10.41.012001	Зважу- вання	на вагах	автомо- більних	циферблатних
10.41.012002				електронних
10.41.012003			залізничних	
10.41.0130	Вивантаження, навантаження			
10.41.013001	Виван- таже- ння, наван- таження	вручну		
10.41.013002		самопливом		
10.41.013003		інерційними машинами		
10.41.013004		пневморозвантажувачами		
10.41.013005		пневмопристроями		
10.41.013006		автомобіле- розвантажу- вачами	стаціонарними	
10.41.013007			самохідними	
10.41.013008			універсальними	
10.41.013010		установками	пневматичними	
10.41.013011			пневмотранспортними	
10.41.013012			всмоктувальними	
10.41.013013			механізованими	
10.41.013016		самохідними зернонавта- жувачами	шнековими	
10.41.013017			скребковими	
10.41.013018			дисковими	
10.41.013019			ковшовими	
10.41.013020	лопатевими			
10.41.013021	комбінованими			

Продовження табл. 4.2

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.013024		механічними лопатами	
10.41.013025		вагонорозвантажувачами	
10.41.013026		транспортерами	без самоподавача
10.41.013027			із самоподавачем
10.41.013030		транспортними шнеками	
10.41.0140	Зберігання		
10.41.014001	Зберігання	на бунтових майданчиках	
10.41.014002		у силосних елеваторах	
10.41.014005		у механізованих складах	з конічним днищем
10.41.014006			шатрового типу
10.41.014007			з пневматичними арками
10.41.0150	Облік		
10.41.015010	Облік	вручну	
10.41.015011		на комп'ютерній техніці	

Таблиця 4.3. Первинна обробка сировини – код 10.41.02

Код	Найменування трудового процесу, операції	
10.41.0200	Первинна обробка сировини	
10.41.0210	Очищення	
10.41.021001	Очищення	буратами
10.41.021002		віброситами
10.41.021003		в аспіраційних колонках
10.41.021004		пневматичними очисниками
10.41.021005		гідросортувальними машинами
10.41.021006		насіннеочисними машинами
10.41.021007		у насіннеочисних установках
10.41.021008		у комбінованих установках

Продовження табл. 4.3

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.021009	Очищення	електросепараторами		
10.41.021010		електромагнітами		
10.41.021011		підковоподібними магнітами		
10.41.021012		повітряно-ситовими сепараторами		
10.41.021013		ситовими сепараторами		
10.41.021014		зерноочисними комплексами		
10.41.021015		аеродинамічними сепараторами		
10.41.021016		відцентровими сепараторами		
10.41.0220	Калібрування			
10.41.022001	Калібрування	калібрувальними машинами	спеціальними	
10.41.022002			дисковими	
10.41.022005		на пневмостолах		
10.41.022006		насінеочисними сепараторами		
10.41.0230	Висушування			
10.41.023001	Висушування	у стаціонарних сушарках	шахтових	
10.41.023002			барабанних	
10.41.023003			газових рециркуляційних	
10.41.023006		у сушильних машинах		
10.41.023008		у сушарках	секційних з киплячим шаром	
10.41.023009			пневматичних	
10.41.023010			ротаційних багатокамерних	
10.41.0240		Вентилювання		
10.41.024001		Вентилювання	в установках	стаціонарних
10.41.024002	переносних			
10.41.024003	телескопічних			

Таблиця 4.4. Підготовка олійної сировини – код 10.41.03

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.0300	Підготовка олійної сировини		
10.41.0310	Обрушування		
10.41.031001	Обрушування	луциль- никами	дискowymi
10.41.031002			ножowymi
10.41.031003		млинковими вальцьовими верстатами	однопарними
10.41.031004			двопарними
10.41.031007		насіenne- рушками	бичowymi
10.41.031008			відцентровими
10.41.031009		машинами	луцильними
10.41.031010			луцильно- шліфувальними
10.41.031014		луцильно-подрібнювальними агрегатами	
10.41.031015		гулерами	
10.41.0320	Поділ обрушеної олійної сировини		
10.41.032001	Поділ обрушеної олійної сировини	подвійними струшувачами	
10.41.032002		аспіраційними насінневійками	
10.41.032003		електросепараторами	
10.41.032004		бітер-сепараторами	
10.41.032005		пурифайерами	
10.41.032006		луцильно-сепараторним агрегатом	
10.41.032007		падді-машинами	
10.41.0330	Обробка лушпиння		
10.41.033001	Обробка лушпин- ня	виведення з виробництва спеціальни- ми шнеками	
10.41.033004		подрібнення спеціальними механізмами	
10.41.033007		гранулювання на прес-грануляторах	
10.41.033008		на лініях гранулювання	
10.41.033009		брикетування на брикетувальних установках	

Таблиця 4.5. Подрібнення, волого-теплова обробка – код 10.41.04

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.0400	Подрібнення, волого-теплова обробка		
10.41.0410	Подрібнення		
10.41.041001	Подрібнення	дробарками	двопарними вальцьовими
10.41.041002			дисковими
10.41.041003			молотковими
10.41.041005		вальцьовими	однопарними
10.41.041006		верстатами	двопарними
10.41.041009		тривальцьовими верстатами	
10.41.041010		п'ятивальцьовими верстатами	
10.41.041011		плющильними вальцьовими верстатами	
10.41.041012		шнековими екструдерами	
10.41.041013		дежермінаторами	
10.41.041014	вальцьовими млинами		
10.41.0420	Волого-теплова обробка		
10.41.042001	Волого-теплова обробка	у жаровнях	чанових
10.41.042002			шнекових
10.41.042003			барабанних
10.41.042006		у шнекових інактиваторах	
10.41.042007		шнековими екструдерами	
10.41.042008		кондиціонерами	

Таблиця 4.6. Пресування, первинне очищення олії – код 10.41.05

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.0500	Пресування, первинне очищення олії		
10.41.0510	Пресування		
10.41.051001	Пресування	на шнекових пресах	форпресах
10.41.051002			експелерах
10.41.051003			подвійної дії
10.41.051006		на пресових агрегатах	подвійної дії
10.41.051007		потрійної дії	

Продовження табл. 4.6

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.051008	Пресування	у пресових установках	
10.41.051009		на прес-грануляторах	
10.41.051010		гідравлічними пресами	
10.41.051011		гвинтовими пресами	
10.41.051012		прес-екструдерами	
10.41.0520	Первинне очищення олії		
10.41.052001	Первинне очищення олії	у відстійниках	
10.41.052002		у гущевловловачах	
10.41.052003		фільтр-пресами	
10.41.052004		дисковими механізованими фільтрами	
10.41.052005		центрифугами	
10.41.052006		сепараторами	розділювальними освітлювальними
10.41.052007		вакуумними фільтрами	
10.41.052008		рамними фільтрами	
10.41.052009		вібраційними ситами	
10.41.052010		агрегатами первинного очищення	
10.41.052011		на пластинчастих автоматизованих фільтрах	
10.41.052012		на лініях фільтрації	
10.41.052013		фільтрами саморозвантажувальними вібраційними	
10.41.052014		декантерами	
10.41.052015		на барабанних вакуумних установках	

Таблиця 4.7. Екстрагування, обробка міцели, шроту – код 10.41.06

Код	Найменування трудового процесу, операції	
10.41.0600	Екстрагування, обробка міцели, шроту	
10.41.0610	Екстрагування	
10.41.061001	Екстрагування	в батарейних періодичної дії
10.41.061002		в екстракторах
10.41.061003		в стрічкових

Продовження табл. 4.7

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.061004	Екстрагування		стрічково-рамкових	
10.41.061005			роторних карусельних	
10.41.061006			горизонтальних ковшових	
10.41.061007			горизонтальних кошикових	
10.41.061010			вертикальних	шнекових
10.41.061011				баштових
10.41.061014	в екстракційних установках			
10.41.0620	Обробка міцели			
10.41.062001	Обробка міцели	очищення	у відстійниках	
10.41.062002			у коагуляторах	
10.41.062003			фільтр-пресами	
10.41.062006			фільтрами	ротаційними (дисковими)
10.41.062007				патронними
10.41.062008		мішковими		
10.41.062011		гідроциклонами		
10.41.062012		дистиляція	у дистиляційних установках	
10.41.062013			у вертикально-тарілчастих дистиляторах	
10.41.062014			у плівкових випарних апаратах	
10.41.0630	Обробка шроту			
10.41.063001	Обробка шроту	відгін розчинника	у випарувачах	чанових (тостерах)
10.41.063002			шнекових	
10.41.063006			у випарувальних установках	
10.41.063007			у конденсаторах	
10.41.063008			у дефлегматорних колонах	
10.41.063009			на екстракційній лінії	

Продовження табл. 4.7

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.063012	Обробка шроту	кондиціонування, гранулювання	двогвинтовим шнеком-зволожувачем
10.41.063013			у чановому кондиціонері
10.41.063014			у чановому охолоджувачі
10.41.063015			в охолоджувачі-кондиціонері двочановому
10.41.063016			у шROTOохолоджувальній колонці
10.41.063017			у пневмотранспортній установці
10.41.063018			у шROTOохолоджувальній установці
10.41.063019			у кондиціонерах-грануляторах
10.41.063020			у змішувачах-кондиціонерах
10.41.063021			у конвеєрному охолоджувачі
10.41.063022			в охолоджувачах гранул шроту
10.41.063023			на пресах-грануляторах
10.41.0640	Регенерація, рекуперація розчинника		
10.41.064001	Регенерація, рекуперація розчинника	у конденсаторах	трубчастого типу
10.41.064002			вертикального типу
10.41.064003			горизонтального типу
10.41.064006		у водовідділювачах	
10.41.064007		у рекупераційній установці	
10.41.064008		у масляно-абсорбційній рекупераційній установці	

Виробництво рафінованих олії та жирів

Таблиця.4.8. Рафінування – код 10.41.07

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.0700	Рафінування			
10.41.070001	Рафінування	періодичним способом	гідратування, лужне рафінування	у нейтралізаторах періодичної дії
10.41.070003			виморожування	у спеціальних установках з автоматичними фільтрами
10.41.070006			віблювання	у промивному вакуум-сушильному та віблювальному апараті
10.41.070009			дезодорування	у дезодораторах
10.41.070012	безперервним способом	способом	у гідрататорах безперервної дії	
10.41.070014			в установках	для гідратування
10.41.070015				для нейтралізування жирів у мильно-лужному середовищі
10.41.070016	безперервним способом	способом	в установках	для рафінування із застосуванням суперцентрифуг
10.41.070017				для віблювання
10.41.070018				для дезодорування жирів та олій
10.41.070019				дистиляційних
10.41.070022			в апаратах для віблювання	
10.41.070023	на автоматизованих лініях			

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.070026	Рафінування	комбінованим способом		
10.41.070029		обробка гідратаційного осаду	відокремлення	у відстійниках безперервної дії
10.41.070030				на сепараторах
10.41.070031			на центрифугах	
10.41.070035		висушування	у вакуум-сушильному апараті	
10.41.070036			в ротаційно-плівковому сушильному апараті	
10.41.070037			на автоматизованих лініях	

Таблиця 4.9. Гідрогенізація – код 10.41.08

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.0800	Гідрогенізація			
10.41.0810	Виробництво водню			
10.41.081001	Виробництво водню	залізо-паровим методом	у водневих печах	з газопідігрівачем
10.41.081002				з виносним пароперегрівачем
10.41.081003				з внутрішнім пароперегрівачем
10.41.081006	Виробництво водню	конверсійним методом	у реакторах	
10.41.081007			у спеціальних конверторах	
10.41.081010	Виробництво водню	електролітичним методом	в електролізерах фільтр-пресного типу	з біполярними електродами
10.41.081011				з уніполярними електродами
10.41.0820	Приготування, відновлення каталізатора			

Продовження табл. 4.9

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.41.082001	Приготування, відновлення каталізатора	приго- тування	періодичним способом	
10.41.082002			безперервним способом	
10.41.082005		віднов- лення у ретортах	горизонталь- ного типу	
10.41.082006			вертикального типу	
10.41.0830	Гідрогенізація, фільтрування саломасу			
10.41.083001	Гідрогенізація, фільтрування саломасу	гідрогенізація	періодичним способом	
10.41.083002			безпе- рервним способом	у батареї автоклавів
10.41.083003				в одно- колонних реакторах
10.41.083004				на автома- тизованих лініях
10.41.083006		фільтру- вання саломасу		фільтр- пресами
10.41.083007			листовими	
10.41.083010			самоочисними фільтр-картриджами	

Таблиця 4.10. Переетерифікація – код 10.41.09

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.0900	Переетерифікація		
10.41.090001	Переетерифікація	в установках	періодичної дії
10.41.090002			безперервної дії
10.41.090003		на автоматизованих лініях	

Таблиця 4.11. Переміщення – код 10.41.10

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.41.1000	Переміщення		
10.41.100001	Переміщення	самопливом	
10.41.100002		ручними візками	
10.41.100003		транспортерами, конвеєрами	стрічковими
10.41.100004			ланцюговими
10.41.100005			роликowymi
10.41.100006			скребковими
10.41.100009		норіями	стрічковими
10.41.100010			ланцюговими
10.41.100011			з гравітаційним розвантаженням
10.41.100014		шнеками	стаціонарними
10.41.100015			пересувними
10.41.100016			самохідними
10.41.100019		ланцюговими транспортерами (редлерами)	односторонньої дії
10.41.100020			реверсивними
10.41.100023		електроавтонавантажувачами	
10.41.100026		навантажувачами	шнековими
10.41.100027			роторними
10.41.100028			вилкового типу
10.41.100029			ковшовими
10.41.100031		пневмотранспортними установками	
10.41.100032	бункерними установками		
10.41.100033	установками механізованого завантаження шроту		
10.41.100034	штабелерами		
10.41.100035	механізмами кранового типу		

Виробництво маргарину і подібних харчових жирів – 10.42

Таблиця 4.12. Приймання, зберігання основної і додаткової сировини – код 10.42.01

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.42.0100	Приймання, зберігання основної і додаткової сировини			
10.42.0110	Приймання сировини			
10.42.011001	При- йма- н- ня си- ро- ви- ни	без- тар- ним спо- собом	із залізничних цистерн	
10.42.011002			із залізничних цистерн з обігріванням	
10.42.011003			із спеціальних залізничних цистерн	
10.42.011004			з автомобільних цистерн	
10.42.011005			з автомобільних цистерн з обігріванням	
10.42.011006			з автоцукровозів	
10.42.011007			у спеціальних контейнерах (термосах)	
10.42.011008			у м'яких контейнерах	
10.42.011011			тар- ним спо- со- бом	у мішках
10.42.011012				в ящиках
10.42.011013	у бочках			
10.42.011014	у скляній тарі			
10.42.011015	у полімерній тарі			
10.42.011016	у картонній тарі			
10.42.0120	Зберігання			
10.42.012001	Збері- ган- ня	у сталевих резервуарах		
10.42.012002		у спеціальних цистернах		
10.42.012003		у контейнерах		
10.42.012004		у бункерних сховищах		
10.42.012005		у дрібній тарі		
10.42.012006		у великій тарі		
10.42.0130	Облік			
10.42.013001	Облік	вручну		
10.42.013002		на комп'ютерній техніці		

Таблиця 4.13. Підготовка сировини до виробництва – код 10.42.02

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.42.0200	Підготовка сировини до виробництва		
10.42.0210	Очищення		
10.42.021001		відсто- ювання	у відстійниках безперервної дії
10.42.021002			у складських баках
10.42.021005	Очищення	центри- фугу- вання	центри- фугами
10.42.021006			сепарувальни- ми
10.42.021007			освітлюваль- ними
10.42.021010			комбіновани- ми
10.42.021011	Очищення	сепару- вання	сепарато- рами
10.42.021012			розділювача- ми
10.42.021013			освітлювача- ми
10.42.021016			комбіновани- ми
10.42.021017	Очище- ння	фільтру- вання	фільтр-пресами періодичної дії
10.42.021018			вакуум-фільтрами барабанними
10.42.021019			фільтрами
10.42.021020			циліндри- чними
10.42.021023			сітчас- тими
			механіч- ними
		фузовловлювачами	

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.42.0220	Пастеризація, відновлення, сквашування		
10.42.022001	Пастери- зація, віднов- лення, сквашу- вання	пасте- ризація	у пастеризаторах
10.42.022002			у ваннах тривалої пастеризації
10.42.022003			у пастеризаційних установках
10.42.022004			на лініях високотемпературної обробки
10.42.022007		відновлення у спеціальних механізованих апаратах	
10.42.022009		сквашу- вання	у вертикальних резервуарах з механічними мішалками
10.42.022010			у ваннах для сквашування
10.42.0230	Плавлення, приготування розчинів, емульсій		
10.42.023001	Плав- лення, приго- тування розчинів, емульсій	плавлення	у салотопних коробках
10.42.023002			у парових котлах
10.42.023003			у темперувальних змішувальних котлах
10.42.023004			у плавильних камерах
10.42.023005			у плавильних ваннах
10.42.023008	приготу- вання розчинів, емульсій		у кислотостійких змішувачах
10.42.023009			у солерозчинниках
10.42.023010			у сироповарильних котлах
10.42.023011			у змішувачах для жирової основи
10.42.023012			у бачках з мішалками
10.42.023013			у гомогенізаторах

Таблиця 4.14. Дозування, змішування, темперування – код 10.42.03

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.42.0300	Дозування, змішування, темперування		
10.42.0310	Дозування		
10.42.031001	Дозування	вагове на циферблатних вагах	
10.42.031002		об'ємне багатокомпонентними насосами-дозаторами	
10.42.0320	Змішування, темперування		
10.42.032001	Змішування, темперування	у змішувачах	турбінного типу
10.42.032002			гвинтового типу
10.42.032003			пропелерного типу
10.42.032004			звичайного типу
10.42.032007		у змішувачах-нормалізаторах	

Таблиця 4.15. Емульгування, охолодження, пластична обробка – код 10.42.04

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.42.0400	Емульгування, охолодження, пластична обробка		
10.42.040001	Емульгування, охолодження, пластична обробка	періодичним способом	емульгування в емульсаторі
10.42.040002			охолодження у холодильному барабані
10.42.040003			пластична обробка на вакуум-комплекторі
10.42.040006		безперервним способом на лінії з витискним охолоджувачем та кристалізатором	

Таблиця 4.16. Транспортування, навантаження, штабелювання – код 10.42.05

Код	Найменування трудового процесу, операції				
10.42.0500	Транспортування, навантаження, штабелювання				
10.42.050001	Транспортування, навантаження, штабелювання	транспортування, навантаження (завантаження, розвантаження, вивантаження, перевантаження, перекачування)	конвесрами	роликівими	
10.42.050002				гвинтовими	
10.42.050003				стрічковими	
10.42.050006				вручну	
10.42.050007				ручними візками	
10.42.050008				елеваторами	колісковими
10.42.050009					ковшовими
10.42.050010				електронавантажувачами	
10.42.050011				автонавантажувачами	
10.42.050012				пневмотранспортом	
10.42.050013				самопливом	
10.42.050016				насосами	об'ємними
10.42.050017					відцентровими
10.42.050020				трубопроводами	
10.42.050023			штабелювання		вручну
10.42.050024					вилковими навантажувачами
10.42.050025		кранами-штабелерами			
10.42.050026		штабелеукладальними машинами			
10.42.050027		навантажувачами			
10.42.050028		електроштабелерами			

Фракціонування олії та тваринних жирів – 10.4.1

Таблиця 4.17. Фракціонування – код 10.4.1.01

Код	Найменування трудового процесу, операції	
10.4.1.0100	Фракціонування	
10.4.1.010001	Фракціонування	фільтр-пресами
10.4.1.010002		спеціальними пресами
10.4.1.010006		в апаратах-холодильниках

**Фасування, оформлення, укладання, пакування
готової продукції – 10.4.2**

**Таблиця 4.18. Фасування, оформлення, укладання, пакування –
код 10.4.2.01**

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.2.0100	Фасування, оформлення, укладання, пакування		
10.4.2.0110	Фасування, оформлення, пакування нерафінованої та рафінованої олії		
10.4.2.011001	Фасування, оформлення, пакування нерафіно- ваної та рафінованої олії	вручну	
10.4.2.011002		автома- тами	фасувальними
10.4.2.011003			закупорювальними
10.4.2.011004			етикетувальними
10.4.2.011005			пакувальними
10.4.2.011009		напів- автома- тами	фасувальними
10.4.2.011010			закупорювальними
10.4.2.011011			етикетувальними
10.4.2.011012			пакувальними
10.4.2.011013		на автоматичних установках	
10.4.2.011014		на автоматизованих лініях	
10.4.2.0120	Фасування, укладання, пакування маргарину і подібних харчових жирів		
10.4.2.012001	Фасування, укладання, пакування маргарину і подібних харчових жирів	фасуваль- ними автоматами	з вертикальними барабанами
10.4.2.012002			з горизонтальним столом
10.4.2.012003		розфасувально-пакувальними автоматами	
10.4.2.012004		автоматами для наповнення та зважування	
10.4.2.012005		розливальними машинами	
10.4.2.012006		автоматами для наповнення коробів	
10.4.2.012007		на дозувальній установці	
10.4.2.012008		на автоматичній фасувальній лінії	

Код	Найменування трудового процесу, операції			
10.4.2.012011	Фасування, укладання, пакування маргарину і подібних харчових жирів	укладання, пакування	вручну	
10.4.2.012012			укладальними автоматами	
10.4.2.012013			автоматами для пакування та обандеролювання	
10.4.2.012014			агрегатами для формування коробів і укладання в них пачок	
10.4.2.012015			пакувальними машинами	
10.4.2.012016			пакетоформувальними машинами	
10.4.2.012017			масло-пакувальними машинами	
10.4.2.0130			Підготовка, формування тари	
10.4.2.013001	Підгот-товка, фор-мування тари		вручну	
10.4.2.013002			зашивальними машинами	
10.4.2.013003			машинами для розкроювання пергаменту	
10.4.2.013004			спеціальними автоматичними машинами	
10.4.2.013007			на автоматичних	для видування пляшок
10.4.2.013008			установках	для формування коробів
10.4.2.013009			на напівавтоматичних установках	

Облік, зберігання, відпускання готової продукції – 10.4.3

Таблиця 4.19. Облік, зберігання, відпускання – код 10.4.3.01

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.3.0100	Облік, зберігання, відпускання		
10.4.3.0110	Облік		
10.4.3.011001	Облік		вручну
10.4.3.011002			на комп'ютерній техніці
10.4.3.0120	Зберігання		
10.4.3.012001	Зберігання	олії нерафінованої та рафінованої	у бочках
10.4.3.012002			у барабанах
10.4.3.012003			в контейнерах
10.4.3.012004			у баках
10.4.3.012005			у цистернах
10.4.3.012006			у ПЕТ-тарі
10.4.3.012007			у поліпропіленовій тарі
10.4.3.012008			у спеціальних місткостях

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.3.012012		шроту	у механізованих складах насипом
10.4.3.012013			у силосах елеваторів
10.4.3.012014			у мішках
10.4.3.012018	марга- рину і подібних харчових жирів		у складах штабельно-стелаж- ного зберігання
10.4.3.012019			у гравітаційних складах
10.4.3.012020			у складах підвального типу
10.4.3.012021			у спеціальних камерах
10.4.3.0130	Відпускання		
10.4.3.013001	Відпускання		тарним способом
10.4.3.013002			безтарним способом

**Технохімічний контроль виробництва олії
та тваринних жирів – 10.4.4**

Таблиця 4.20. Технохімічний контроль – код 10.4.4.01

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.4.0100	Технохімічний контроль		
10.4.4.0110	Контроль загальних показників якості олії, сировини та продуктів переробки		
10.4.4.011001	Контроль загальних показників якості олії, сировини та продук- тів переробки	контроль фізико- хімічних показни- ків	масової частки вологи та летких речовин
10.4.4.011002			масової частки жиру
10.4.4.011003			кислотного числа
10.4.4.011004			масової частки загальної золи
10.4.4.011005			масової частки неомілованих речовин
10.4.4.011006			відстою за об'ємом
10.4.4.011007			температури застигання
10.4.4.011008			температури топлення
10.4.4.011009			колірного числа
10.4.4.011013			контроль показників безпеки
10.4.4.011014			масової частки міді
10.4.4.011015		масової частки ртуті	

Продовження табл. 4.20

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.4.011016	Контроль загальних показників якості олії, сировини та продуктів переробки	контроль показників безпеки	масової частки свинцю
10.4.4.011017			масової частки кадмію
10.4.4.011018			масової частки миш'яку
10.4.4.011019			масової частки цинку
10.4.4.011020			вмісту мікотоксинів
10.4.4.0120	Контроль показників якості олійної сировини		
10.4.4.012001	Контроль показників якості олійної сировини		вмісту смітцевої та оліїстої домішок
10.4.4.012002			олійності насіння
10.4.4.0130	Контроль показників якості олії		
10.4.4.013001	Контроль показників якості олії	контроль органо-лептичних показників	смаку
10.4.4.013002			запаху
10.4.4.013003			прозорості
10.4.4.013004			кольору
10.4.4.013005			консистенції
10.4.4.013008		контроль фізико-хімічних показників	температури спалаху
10.4.4.013009			температури займання
10.4.4.013010			масової частки нежирових домішок
10.4.4.013011			кислотності
10.4.4.013012			масової частки фосфоровмісних речовин
10.4.4.013013		масової частки насичених жирних кислот	
10.4.4.013014		масової частки стеролів	

Код	Найменування трудового процесу, операції		
10.4.4.013015	Контроль показників якості олії	контроль фізико-хімічних показників	масової частки ерукової кислоти
10.4.4.013016			масової частки рицинової кислоти
10.4.4.013017			масової частки госиполу та його похідних
10.4.4.013018			масової частки вільного гліцерину
10.4.4.013019			масової частки восків та воскоподібних речовин
10.4.4.013020			масової частки мила
10.4.4.013021			масової частки бензину та летких речовин
10.4.4.013022			масової частки гідратованих речовин
10.4.4.013023			жирнокислотного складу
10.4.4.013024			колірності за шкалою Ловібонда
10.4.4.013025			ступеня прозорості
10.4.4.013026			ступеня окисленості
10.4.4.013027			перекисного числа
10.4.4.013028			вмісту епоксидного кисню
10.4.4.013029			йодного числа
10.4.4.013030			роданового числа
10.4.4.013031			числа омилення
10.4.4.013032			ефірного числа
10.4.4.013033			числа нейтралізації жирних кислот
10.4.4.013034			ацетильного числа
10.4.4.013035	гідроксильного числа		

Продовження табл.4.20

Код	Найменування трудового процесу, операції	
10.4.4.0140	Контроль основних фізико-хімічних показників якості макухи та шроту	
10.4.4.014001	Контроль основних фізико-хімічних показників якості макухи та шроту	активності уреаз
10.4.4.014002		масової частки ізотіоціанатів
10.4.4.014003		масової частки сирого протеїну
10.4.4.014004		масової частки розчинних протеїнів
10.4.4.014005		масової частки золи, що не розчиняється в десятивідсотковому розчині соляної кислоти
10.4.4.014006		масової частки металевих домішок
10.4.4.014007		масової частки залишкової кількості розчинника (бензину)
10.4.4.014008		масової частки сирі клітковини
10.4.4.0150	Контроль основних фізико-хімічних показників якості маргаринової продукції	
10.4.4.015001	Контроль основних фізико-хімічних показників якості маргаринової продукції	кислотності
10.4.4.015002		твердості жиру (за Камінським)
10.4.4.015003		масової частки твердих тригліцеридів
10.4.4.015004		масової частки нікелю в кулінарних жирах
10.4.4.015005		масової частки солі
10.4.4.015006		перекисного числа
10.4.4.015007		температури плавлення

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Основи інформаційних систем: навч. посібник / [Ситник В.Ф., Писаревська Т.А., Єршоміна Н.В., Краєва О.С.] ; за ред. В.Ф. Ситника. Київ : КНЕУ, 1997. 252 с.
2. Голдин В. В. Управление информационными ресурсами /В. В. Голдин, И. К. Корнеев. Москва : Инфра-М, 1990. 401 с.
3. Гриценко В.И., Панышин Б.Н. Информационная технология: вопросы развития и применения. Київ : Наук. думка, 1988. 268 с.
4. Ясин Е.Г. Экономическая информация. Москва : Статистика, 1974. 354 с.
5. Вітвіцький В.В. Основи формування нормативних систем в агропромисловому виробництві України. Київ : НДІ „Украгропромпродуктивність”, 2006. 334 с.
6. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку. Навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004.
7. Інформаційні системи в аграрному менеджменті. URL: <http://library.if.ua>
8. Національний класифікатор України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності” (КВЕД). Київ : Держспоживстандарт, 2011. 202 с.
9. ДСТУ 6032:2008 Олії. Переробляння. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт, 2009. 28 с.
10. ДСТУ 2333:2008 Жири модифіковані. Виробництво та переробляння. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт, 2009. 30 с.
11. ДСТУ 3001:2008 Продукція маргарина. Виробництво. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт, 2009. 28 с.
12. Домарецький В.А., Остапчук М. В., Українець А. І. Технологія харчових продуктів. Київ : НУХТ, 2003. 576 с.
13. Технологічне обладнання зернопереробних та олійних виробництв. Навчальний посібник / Дацишин О. В., Ткачук А. І., Гвоздев О. В. та ін. Вінниця : Нова Книга, 2008. 488 с.
14. Гвоздев О. В., Ялпачик Ф. Ю., Рогач Ю. П., Сердюк М. М. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу. Навчальний посібник. Київ : Вища освіта, 2006. 479 с.

15. Гавриленко И.В. Оборудование для производства растительных масел. Москва : Пищевая пром-сть. 1975. 350 с.
16. Камышник Л.Д. Сушка и хранение семян подсолнечника. Москва : Агропромиздат, 1988.
17. Памфилов В.А. Машины и аппараты пищевых производств. Москва : Агропромиздат, 1991.
18. Масликов В. А. Технологическое оборудование производства растительных масел. Москва : Пищевая пром-сть, 1974. 220 с.
19. Кожуховский И. Е. Зерноочистительные машины. Москва : Машиностроение, 1974. 200 с.
20. Обладнання підприємств харчової та переробної промисловості / Гулий І. С., Пушанко М. М., Орлов Л. О. та ін. Вінниця : Нова Книга, 2001. 576 с.
21. Машины и аппараты пищевых производств / Антипов С. Т., Крестов И. Т., Остриков А. Н. и др. Москва : Высшая шк.. 2001. Кн. 1. 703 с.
22. Машины и аппараты пищевых производств / Антипов С. Т., Крестов И. Т., Остриков А. Н. и др. Москва : Высшая шк.. 2001. Кн. 2. 680 с.

Наукове видання

Івченко Володимир Миколайович,
Солошонок Алла Леонідівна,
Полонська Ольга Миколаївна та ін.

Класифікатор трудових процесів виробництва олії та тваринних жирів

Редактор *Г. Г. Руденко*
Комп'ютерне складання *Г. П. Некова,*
та верстання *Е. А. Щербак*

Изложена система классификации и кодирования трудовых процессов производства растительного масла и животных жиров, описание классификационных таблиц и признаки классификации применительно к виду трудового процесса и степени классификации. Приведены классификационные таблицы с наименованиями и кодами трудовых операций.

A system of classification and coding of labor processes for the production of vegetable oil and animal fats, a description of classification tables and signs of classification in relation to the type of labor process and degree of classification are described. Classification tables are given with the names and codes of labor operations.

Підп. до друку .	Формат 84 x 108 1/32.	Папір друкарський №2.
Друк офсетний.	Гарнітура Times New Roman.	Ум. друк. арк. 2,0.
Обл.-вид. арк. 2,2.	Наклад 300 прим.	Зам. № .

Український науково-дослідний інститут
продуктивності агропромислового комплексу
Міністерства розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України

03035, Київ-35, Солом'янська площа, 2

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1375
від 28.05.03